

" ...

II- İTİRAZIN GEREKÇESİ

İtiraz yoluna başvuran Mahkeme'nin 19.2.1993 günlü başvuru kararının gerekçe bölümünde aynen :

"Mahkememizde görülmekte olan bu davada 406 sayılı Telgraf ve Telefon Kanunu'nun 14. maddesinin hükümlerine her iki tarafta dayanmaktadır. Davacı PTT'nin açtığı davada haklılığın ispatı bakımından 406 sayılı Kanunun 14. maddesinin yürürlükte bulunması gerekmektedir. Davalının savunmalarının geçerli kabulü içinde 406 sayılı kanunun 14. maddesinin herhangi bir hüküm ifade etmemesi gerekir.

Yapılacak yargılama sonunda, PTT'nin yeraltı kablosu döşemek suretiyle yapmış olduğu eylem haksız görüldüğü takdirde, B. K.'nun 44. maddesine göre, zarar ve ziyan miktarının tenkisi yoluna

gidilecek veyahut zarar ve ziyan hükmünden sarfınazar edilebilecektir. İşte bu nedenle 406 sayılı Telgraf ve Telefon Kanunu'nun 14. maddesinin TC. Anayasasının hükümlerine aykırılık nedeniyle iptali gerektiği kanaati mahkememizde uyanmıştır.

1- 406 sayılı Telgraf ve Telefon Kanunu'nun 14. maddesi TC. Anayasası'nın 10. maddesindeki kanun önünde eşitliği ilkesine aykırıdır. Zira, PTT bir Kamu İktisadi Teşebbüsü olup, kendisi gibi kanunla kurulan Kamu İktisadi Teşebbüslerinden farkı yoktur. Devlet, kamu iktisadi teşebbüsleri ve belediyeler, şahıslara ait arazilerden, kamu yararının gerektiği hallerde karşılıklarını peşin ödemek şartı ile kamulaştırarak veya bunlar üzerinde kamulaştırma yoluyla irtifak hakkı kurarak istifade edebilirler. Hal böyle iken PTT idaresine diğer devlet ve kamu iktisadi teşebbüslerinden farklı olarak, Anayasa'nın kanun önünde eşitlik ilkesi sınırları dışına çıkılarak imtiyaz tanınması mümkün değildir. PTT idaresi de kanun önünde bir kişidir. Başka bir deyişle tüzel kişiliği haiz bir kuruluştur.

2- 406 sayılı Telgraf ve Telefon Kanunu'nun 14. maddesi, TC. Anayasasının 35. maddesinin, Herkes mülkiyet hakkına sahiptir. Bu haklar ancak kamu yararı ile kanunla sınırlanabilir hükmüne de aykırılık teşkil etmektedir. Bu kanun maddesiyle mülkiyet hakkının kamu yararı belirlenmeden ve şahıslar haberdar edilmek sizin müdahale etmek mümkün hale getirilmiştir. Kanunun yürürlüğe girdiği 4 Şubat 1340 (1924) tarihi ile günümüz arasında geçen süre zarfında sosyal ve ekonomik hayatta büyük değişimler olmuştur. Hatta bu kanunun çıktığı tarihten sona TC. Anayasaları dahi birden fazla yeniden düzenlenmiştir. 1924 yılı itibarıyla telgraf ve telefon hatlarının geçirilmesi genellikle arzın üzerinden olmasına mukabil, bugünkü teknik imkanlarla yeraltından beton menfezler inşa edilerek geçirilmektedir. Bu şekilde imal ve inşa yapmak suretiyle şahısların mülklerinin altından istifade etme hakları ve genellikle inşaat yapımları engellenmektedir. Çoğu kere haber vermeden ve irtifak hakkı tesis edilmeden PTT yeraltı hatları geçirildiğinden davamızda olduğu gibi zararlı sonuçlar doğmaktadır.

3- 406 sayılı Telgraf ve Telefon Kanunu'nun 14. maddesi TC. Anayasası'nın kamulaştırmayla ilgili 46. maddesine de aykırıdır. TC. Anayasası'nın 46. maddesi "Devlet ve kamu tüzel kişileri; kamu yararının gerektirdiği hallerde, karşılıklarını peşin ödemek şartıyla, özel mülkiyetlerde bulunan taşınmaz malların tamamını veya bir kısmını, kanunla gösterilen esas ve usullere göre kamulaştırmaya ve bunlar üzerinde idari irtifaklar kurmaya yetkilidir..." hükmünü getirmiştir. Bu nedenle PTT'nin şahısların mülkünden istifade edebilmesi için idari

Esas Sayısı : 1993/9

Karar Sayısı : 1993/21

irtifak hakkını elde etmesi gerekmektedir. Bu yapılmaksızın şahısların mülkünden geçerek istifade etmek keyfilik teşkil eder ve Anayasa'nın 46. maddesine aykırıdır."

denilmektedir."